

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Tűzoltóságunk.

Kevés kivétellel ma-holnap odajutunk az önkéntes tűzoltó testülettel, mint a műkedvelő társulatokkal. A csinos egyenruhák, aranyos gallérok, fénylő sisakok, a tűzoltó banda serenádjá, a katonás tisztelgések, a törzskar élén való ellépdelések stb. határozottan sok kellemes időtöltést szereztek eleinte; de mikor már kissé sok volt a barátságos poharazások kontója, meg aztán a tűz sem akkor ütött ki, mikor az ember talpon van, hanem éppen mikor talán legjavában alszik, mit különösen télen nem éppen kellemes félbeszakítani, — hát az eleinte tüzes buzgalom annyira le szokott lohadni, hogy becsületből rendszeren alig néhány ember tartja össze az együletet. Másfelől furcsa néha ez a mi jó közönségünk is. A műkedvelő társulatoktól, éppen úgy mint a tűzoltó egyuletektől mindég a legjobbat követeli, de később kritikáján kívül egyébbel ritkán szokta támogatni, ami tudnivaló, hogy nem elég az üdvösségre.

Ez a közönyösség öl meg minden jóra való törekvést s a tűzoltó egyuletek sincsenek ez alól kivéve. Régebben pd. zsufova voltak az enyedi tűzoltó egyület báljai, ily módon róván le a közönség érdeklődésének adóját a szükséges felszerelések stb. beszerzésére. No ugyan most tessék megpróbálni, kongana a terem az ürességtől. És ez így van a legtöbb helyen. Pedig a tűzoltás ügy most lép a legkomolyabb megvalósítás stadiumába. Szigorú kormány és törvényhatósági szabályok rendelik, hogy minden község, ha erős — egymagában, — ha gyöngye — társulva szervezze a községi tűzoltást, szerezzen be jó tűzoltó eszközöket s azokat mindég oly jó karban tartsa,

hogy veszély esetében azonnal kéznél legyenek. Vármegyénk tisztviselői hosszas, ismételt összehasonlító kísérletek után állapították meg a legcélszerűbb tűzfeokendőköt és tűzoltó szerkezet s csak sajnálni lehet, hogy a kedvező beszerzési módok dacára is sok község mindég csak a legolcsóbbnak látszó, veszély esetében azonban elégtelennek bizonyuló tűzoltó-szerkezet rendeli meg, pedig egy 350, vagy egy 240 frtos tűzfeokendő kétségtelenül több vizet és nagyobb távolságra képes szállítani, mint egy kézi, vagy egy kis házi feokendő s így azzal gyorsabban — már pedig a gyorsaság nagy előny — és több eredményt lehet elérni.

A jó gépeken kívül a szakavatott kezelés feltétlenül szükséges. Nem kell ahoz valami nagy tudomány, de gyakorlat nélkül bizony ott heverhet a drága gép, midőn kiüt a tűz, — s olyankor a legtöbb ember elveszti a fejét, — tapasztalt emberek nélkül semmit. vagy igen keveset ér.

Erre kell tehát másodsorban fektetni a főszűrt s vajmi jó lenne, ha pd. a gyakorlatra bevonuló újonczoknak, vagy a tanító képezdek, vincellér képezdek növendékeinek a gyakorlati kezelés elsajátítására, mihez különben alig kell pár óra, alkalom adatnék. Jó géppel s ügyes fellépéssel sokszor már csirájában el lehet fojtani a veszt, mindenesetre pedig nagyobb veszélyt hátríthatunk el, mintha tapasztalatlanul ide-oda kapkodva — habár a legnagyobb buzgalommal is fogunk az oltáshoz.

Egy kis szellemi körfutás körünkben.

A nagyenyedi „Moniteur” mult számában egy cikk jelent meg, melynek tartalma általános feltűnést okozott.

Mérvadó vélemények azonban azt mondják, hogy az egész nem egyéb, mint egy szellemi erőnek az elme futtatása!

Hm gondolám magamba! hogy van az, hogy némely embernek az elméje fut rohamosan előre, a test pedig, a miben az elme lakozik, meg elmarad.

A mint e felett a problema felett álmélkodva gondolkodtam, — hát egyszerre csak azon veszem észre magamat, hogy ni-ni az én elmém is kezd futni és a fákvesztett viharral versenyt futva száguldozik előre-előre!

Erre összeszedem magamat és futok én is a futásnak induló elmém után és mit gondolnak, hol kapom meg? — hát Nagyenyeden.

Igen Nagyenyeden, a világ közepén.

Világ közepe — hogy kell azt értani? Rögtön előveszem a földtekét, nézem — nézem erősen, hogy hát miért Enyed a világ közepe? — de nem tudtam kiokoskodni, mert Enyed sem a polus közepén, sem a két polus közt fekvő delelőn nem fekszik.

Mély gondolkodás után végre kifundáltam, hogy Nagyenyed azért a világ közepe, mert éppen olyan, mint a föld középpontja.

Valamelyik tudós ugyanis azt találta kisútni barbarkodásával, hogy a föld belsejében olvasztott állapotban vannak a legnemesebb fémek és ezen elemek ott még most is folytonos mozgásban — folytonos háborgásban vannak. Meg van tehát fejte a nagy problema, mert itt Enyeden is a legnemesebb elemek vannak összehalmozva és azok folytonos háborgásban vannak.

Vizsgáljuk meg azonban részletesebben e hasonlatot vajlon nem sántikál-e? — a bizon nem jár sem egy, sem két mankóval.

Nagyenyed városában összetömörültek a legtisztább, a legnehezebb elemek, ment minden földeslaktól, ezóval csupa népboldogító — szín arany. De ezek az elemek ép úgy mint a földközepében folytonosan kavarnognak — háborgognak. Néha még vulkanikus vagy neptunikus (boralakban) erupciókat is idéznek elő. E harcban a rokon-szenves elemek vonzódnak egymáshoz és tömörülnek, másokat kilöknek magukból és azok a kilökött elemek az örök mozgásban új rokon elemeket keresnek, — rende-

TÁRCZA.

A jó tanács.

— Franciából: K. Mártonffy Imre. —
(Vége.)

A kapitány: Ön a jóbarátok gyöngye. Igen én megakarok nőülni és más életet akarok kezdeni! Mikor fog bemutatni jóvendőbelimnél? A legjobb lenne, ha a kocsi oda irányoznánk és kiszállnánk menyasszonyom háza előtt! Még ma megkezdem az udvarlást s holnap reggel az első virágokrát küldöm hódolatom jeléül.

A marquis: Lassan fiatal barátom! Az ördögbe de siet! Ily hamar nem megy a dolog! Ön még nem halott mindent, semmitse fontolt meg jól s már is neki akar rohanni, mintha az ellenséget akarná huszárjaival valamely ütközetben megtámadni.

A kapitány: Megfontolni? Mindent nem hallottam volna meg. Mi végből? Szándékom másithatlan, ezt ki-jelentem nyiltam! Ön bemutat a leánynak, ő az ön unokahuga, ez elegendő. Előre az én kedves „feleségemhez”!

A marquis: De . . . az ördögbe . . . kapitány . . . Hisz ön még azt sem tudja szöke-e vagy barna?

A kapitány: Annál nagyobb ok, hogy mielőbb lássam.

A marquis: Legyen. Mintán elhatározott szándéka ez, a dolgot komolyan kell vennünk. Van valami elfoglaltsága szombaton?

K.: Nincs semmi dolgom, ráérek, kedves barátom, jól-tövöm! és ha volna is, ez az eset mindent háttérbe szorit.

A marquis: Brávo! Tehát figyeljen. Szombaton nóm a fiatal leánnyal a képcsarnokot látogatja meg, úgy d. u. 3 óra felé.

A kapitány: Három órakor? Pompás!

A marquis: Ön véletlenül ott lesz s épp oly véletlenségből találkozik velük, üdvözli nőmet s felhasználva

15 év alatt szerzett művészeti kritikai képességét, nekik vezető gyanánt ajánlkozik.

A kapitány: Művészeti képesség, kritikai tehetség, pompás! Nagyszerű eszme! Mily lassan fog az idő eltelni szombatig! . . . És hol lesz a találka helye?

A marquis: A második teremben Plató mellszobra előtt.

A kapitány: Plató? ez rendkívül tetszik nekem!

A marquis: Tehát összegezzük még egyszer az egész-et: szombat délután 3 órakor a képcsarnokban. Plató szobra előtt . . .

A kapitány (közbeszólva): Ah! . . . Hisz az ott Farvell asszony!

A marquis: Erről most nem beszélünk. Tehát még egyszer: szombat . . .

A kapitány (fejét kidugja az ablakon): Mily arca! mily elragadó vállak! És ez is unokahuga?

A marquis: (gépiessen . . . a képcsarnokban . . .

A kapitány: (a marquis kezét hævvel megszorítva) Barátom! Jóltevöm! Ez az asszony örült tesz! Önnek be kell mutatnia engem! Mondja meg Jeannak, hogy fogja kurtábra a gyepőszárat, utol kell érnünk a gyönyörű teremtet!

A marquis: Oh ó messzire megy kapitány ur!

A kapitány: (kihajól az ablakon) Mily elragadó! Azok a karok, azok a fekete szemek! Nézzen csak oda marquis!

A marquis: (nagyon komolyan) Uram! Egy óra óta beszélünk a házasságról, ismétlem, hogy ez komoly dolog. A család előkelő, a leány hozománya fejedelmi, az első találkozás vele szombaton lesz! Minden rendben van és ön az első csinos arenál, ki előttünk elhalad, mindezt elfelejti? Aztán azt mondja kapitány ur, hogy ez életmódot megunta, jóllakot boldóságaival? Azt kell feltételeznem, hogy . . .

A kapitány: (oda se hallgat s még jobban kihajól az ablakon) Elragadó, bájos teremtes! Ah, csak utolértük

volna! Félek . . . hogy eltévesztjük szem elől s elmaradunk tőle!

A marquis: (nemes nyugodtsággal) Kapitány ur, ön menthetetlenül veszve van! (Kinyitja a másik ablakot) Jean! az előttünk haladó kocsiért érj utol, gyorsan!

Az utánzás.*)

Irta: dr. Esterházy Sándor.

A rendben, mely a világegyetemnek kitűnően sajátja, egyike a legfigyelemreméltóbb dolgoknak a bámulatos összhang, mely az anyagi és erkölcsi világ között több tekintetben észlelhető. Összhangzás annyira, hogy egy-egy törvény, melyet az anyag elemzése közben ismertünk meg, minden megszorítás nélkül alkalmazható az erkölcsi világrendre is. A különbség mindössze is tán annyi, hogy a mi az anyaghalmazokra nézve törvény, a szabadakarat honában szabály lesz, mely alól az egyes, ha akarja kivonhatja magát. Például, hogy az ellentétek vonzák egymást, az anyagvilágban nyilvánvaló dolog. A plus villamosság keresi a minust. A sebes mozgás önkénytelen oda igyekszik, hol a mozgás lassabb. És így tovább. De ki tagadhatná, hogy ugyanez a törvény szabályként áll a szellemi viszonyokat illetőleg is. A férfi, az erő, a nőhöz a gyöngeséghez vonzódik. A harátokról szépen mondja Chateaubriand, hogy bizonyos dolgokat illetőleg nagy ellentétnek kell kettőjük között lenni. E törvény épp úgy megmenti a szellemvilágot az ellentétek összetörölődásaitól, mint a hogy elveszne az anyag, ha a teremtő ész másként rendelkezik.

Hasonlóképp a mint a természetben minden a mi van, kissébb-nagyobb mértékben tükröz is, mely mint a szemgolyó, vízfelület, fólveszi az előtte fölmerülő tárgyat

*) Mutatvány szerzőnek „Bölcselkedések” című, saját alatt levő kötetéből.

sen találunk is, ezekkel egyesülnek és új tömegeket, új képződményeket alkotnak.

Ily elem egyesülések a Nagy-Enyeden levő napi kérdések körüli csoportosult pártok.

Egyik párt a kollegiumot akarja felbontani és a hittani osztályt elvinni azt mondván: a theologia nem ide való, mert a fiatal papjelöltek nem tesznek egyebet szabad idejökben csak kurizálnak és oh borzalom a lányokat eljegyzik, de még el is viszik. Ezek is a természeti törvény behatása alatt állnak t. i. a rokonszenves elemek vonzódnak egymáshoz — egyesülnek és

Ez így nem jól van, sokkal jobb lenne, ha a fiatal emberek Kolozsvárt tanulnának és ott legfeljebb egy kaszír frajlának, vagy egy koresmai Helénének kurizálnának.

Egy másik párt a kollegiumot érintetlenül oshajtaná fentartani, hódolva a nagy alapító Bethlen Gábor akaratának, — csak a tudomány világító szövetneke ragyogjon fényesen! — Szenvedély, gyűlölet — ne találjon ott hajlékot.

Van egy hatalmas párt, azok fenn hirdetik, hogy egy bizonyos dinastiát meg kell buktatni, és minden egyes tagot kipusztítani, hadd vesszen a zsarnok faj!

Ennek az ellenpártja azt mondja, hogy a kipusztítandó családnak egyes tagjai oly tiszteletreméltó szerény honfiak, a kik a közből mindég hű napszamosai voltak, és azok a fiatal támadó körök mutassák meg előbb tetteikkel, hogy érdemesek-e arra, hogy valaki ki álljon velök a porondra, de nem az enyedi patak melletti porondra, hanem a küzdporondra.

Van egy párt (tudtommal egy tagból áll) ez minden törekvését oda irányítja, hogy Nagy-Enyed nagy világ város legyen. Legyen itt sugárút, aszfalt járda, villamos világítás, minden utcának külön állandó utca seprője, úgy mint Budapesten az Andrássy uton stb. stb. de egy egyszerű fűrdőt létesíteni vagy, hogy a koresolyzó egyetlen idejekorán jágpályája legyen, arra képtelenek.

Van egy hatalmas párt kebeles polgárokból, azok osztozkodási mániában szenvednek. A kebeles polgári pártnak van egy fractiója, a kik helyesebben is tudnak gondolkodni. Ezek azt mondják nem lehet és nem is szabad a regale kártalanítási összeget felosztani, hanem úgy mint eddig a jövedelmet kulturális és szépitési célokra kell felhasználni.

Egy külön párt azon fáradozik, hogy a regale összeg kezelése a város kezébe kerüljön, — ismét egy másik kitűnő kezelési tulajdonságtól tündöklő polgárok kezébe szeretné látni, vagy jobban mondva kapni a pénz kezelést.

A kollegium boldogítók az egész regale váltás összegét a kollegium részére szeretnék megkaparítani. Ez oly hatalmas párt, hogy nekik a fejedelmi diploma, — adás-vevési szerződés megváltott jogokról, — mind semmi.

Van egy igen rokonszenves erős párt (a t. h. gyűléseken rendszeren 2—3 szavazatot kapnak) az erőszakos

— igazságtalan — és szellemi korlátoltságban (mert egy része nem járt az enyedi kollégiumba) szenvedő megyei tisztikar megbuktatására. Legfeljebb egész az utolsó szolgáig mind el kell csapni.

Es miután Alsófehérvármegye nem szenved túlműtségekben képzett közigazgatási egyénekben, majd gondoskodnak ők arról, hogy legyen. Van a kollégiumnál és a kebeles polgárok közt adminisztratori és pénzügyi kapacitás elég!

Van egy kaszínó buktató párt és ezek párt érdekében kiléptek az egyik kaszínóból. Az ellenpárt csak neveti a békétlenkedőket. De miután az utóbbiak közt igen sok nagy tudományu kollégiumi tanár van, nem mulasztatom el figyelmeztetni egy latin példa beszédre, én ugyan nem tudom szószerint citálni, de tudom, hogy valami vízesepről meg körül van szó. Elpusztul az a kaszínó, ha még oly kemény kőalapon áll is.

Van egy szövetkezet vagy párt teli (de nem Deli) jó szándékkal, ezek ajátatos nagy képességgel, de minél jobb fizetés mellett kikísérik az embereket a csendes partra. Van ehhez hasonló olyan is, hogy énekszó vagy zene szó mellett kísérik ki a megboldoguitat az örök nyugalom helyére.

Van egy erős szövetkezet a közegészség fenntartására. Ugyanis, miután a tudomány kimutatta, hogy borsókás sertésbuz, vagy a nem a legjobb egészségnek örvendő szarvas [marha] hus felette veszedelmes lehet az egészségre, gondoskodnak a párt hívek, hogy minél kevesebb hus fogyasztassék el. Ezt pedig oly formán érik el, hogy a hus ára, mi ezelőtt 2—3 évvel 28—32 kr volt ma 48 kr, legközelebb 60 krra lesz felemelve kilonként. Lenne még igen sok felsorolható párt p. o. a felekezeti pártok, értem azokat, a kik a más vallásbelieket lenézik és gunyt öznek.

De hagyjuk már az antidilluvialis képződményeket, és nézzük a legújabb formatiókat.

A legutóbbi időben szemünk előtt kezdtek az elemek ismét rettenetesen kavarogni, — forni — és új tömegek képződtek. Megszületett t. i. a nemzeti párt és egy ajtón — akarom mondani egy pártönkivüli párt. Majd úgy jártam, mint egy elvű havasi popa, a ki a jelöltjének a nevét igen jól tudta, míg az „urna elő nem került, ott azonban egy perere elfelejtette és a lelki szemei előtt csak a lélekvasárló alkusz által kilátásba helyezett pénz összeg képrázott, — a másik percben, már ismét tudta a jelöltjének a nevét, de már akkor késő volt, mert a káprázat szét foszlott.

Ez utóbbi tömeg alakulásánál nemcsak a rokon elemeknek egymáshoz való vonzódása működött, hanem egy más fizikai törvény is jutott érvényesítésre t. i. a külső nyomás. A volt csak a furcsa tünetny! A természetben p. o. a közén, vagy márványok képződésénél is kiszámíthatatlan és láthatatlan külső erő idézi elő a nyomást, — most nyomban a nyomást látni és hallani is lehet, sőt voltak olyan atomok, a kik a nyomást érezték egyik t. i. a zsebében — másik a hátán.

Az új képződmények azonban nem a nagy természeti törvények behatása alatt keletkeztek. Csak olyanok voltak, mint a Tiszavirága, életük csak egy napig tartott.

A rokon elemek alig, hogy érintkeztek egymással, már is bomlasztásnak indultak. Ugy látszik, hogy érintési villany folyam indított és az vegytani bontást idézett elő. A felszabadított atomok egy újabb erupciót idéztek elő — még pedig határozottan vulkanikust — mert fáklya fény világította meg az alvilági elemeknek egyesülését és a tünetny alatt menyörgésszerű dörgés és morgás halatlattzott a mélységből földmozgás azonban nem éreztetett. A munka emberei fényesen kimutatták hogy kell a demokrátiát érvényesíteni, mert ők egyformán kitűntették a születési — tudomány és — pénz aristokrátiát.

Talán már meg kellene fékezni futásnak indult elemet, — jó lesz egyet pihenni.

Ha újra neki vadul, meglehet, hogy újra elmondom mindazt, a mit látni fogok.

A n-enyedi polgári jogkérdéséhez.

N. Szék. 1892. január 25.

Miután a lapok hasábjain a n-enyedi polgári jog visz-szaváltása megpendített, alázatos kéréssem, miszerint e tárgyban szerény nézetemnek is helyet adni méltóztassék.

Nemtudom elképzelni, hogy az enyedi polgárság a pálinka és sörméresi kártalanítási, illetve megváltási összegeket minő címen és minő joggal követeli a maga részére. Tudomásom szerint a polgárság a szabad sör és pálinka mérési jogával ezelőtt már év tizedekkel lemondott annak élvezetét teljesen a városra ruházta át s így jelenleg a megváltási összegre igényt nem tarthat s hiszem a józanabbja nem is tart. De nem tudom mit mondjak azon agyafurt gondolkozásu állampolgárról, a ki azon polgárságot akarja polgári jogainak élvezetétől megfosztani ki a város érdekeinek előmozdítására 12,000 frt. évi jövedelméről önként lemond. Ha ezen polgárság az 1860 as években áldozni tudott, úgy hiszem ha a város érdekei úgy kívánják fog áldozni tudni ezután is.

De menjünk tovább, a mint fentebb is említém a polgárságnak a sör és pálinka mérési jog megváltási összegét magának, mivel arról önként lemondott, nem igényelheti, de valjon így állunk-e a bormérésijog megváltási összegével. Nézetem szerint nem. Mert az enyedi polgárság (ugyan igen csekély része) a bormérést illetőleg egész éven át üzte és egyes ipar-társulatok borméresi jogaitak bérbe adás által értékesítették s így arról jövedelem adót fizettek s így ezen jövedelmi adó is a megváltási összeg alapját képezte. Tehát nézetem szerint az ily polgárokat és ipar-társulatokat, kik jövedelmi adójukat a kártalanítási összeg emeléséhez hozzájárultak, a kártalanítási összegből jövedelmi adójuk után osztalék illeti.

képet: akként minden emberi lélek szintén egy-egy sima lap, mely rövidebb vagy hosszabb ideig, élesebb vagy kevésbé körvonalozott vonásokban, hiven tükrözi vissza a vele érintkező egyén lelki és testi tulajdonságait.

Lehetetlen az embernek teljesen megóvni magát mások kissébb vagy nagyobb mértékű utánzásától, vagyis a hatástól, mellyel a környezet van és lehet rá. Mély és mégis egyszerű oka van mindennek.

Például egy nyugtára van szükségem. Egy minta már van előttem, melyen csak a helyet, napot, évet és az összeget kell kitöltenem. Készíthetek épp így magam is egy egész utat. Kérdés, vajjon természetem mire ösztönöz inkább, arra-e, hogy a már meglévő kitöltsem, vagy helyette írjak, nagyobb fáradsággal, egészen új okiratot? Természetesen ez előbbire, mert az utóbbi munkába kerül és a munkát, a hol csak lehet, természetesen kerülnék. A fáradság rendszerint kellemetlen érzéssel jár s csak hosszas szoktatás képes e körülményen változtatni. És minthogy mindazt, a mi kellemetlen érzéssel jár, ösztönyszerűleg kerülnék, nem csoda, ha minden fáradságot lehetőleg kerülni iparkodunk.

Éppen így vagyunk mások cselekedeteivel, véleményével is. Bizonyos fölmerülő tárgyat illetőleg véleményünk kell alkotnunk, határozunk kell, hogy miként cselekedjünk. Előttünk áll a minta: mások viselete, gondolkodása s ha ezt követjük, meg vagyunk mentve a fáradságtól, míg ha önállóan latolgatjuk az okokat, melyek erre vagy arra hajlanak, az elhatározás, a vélemény, időbe és munkába kerül.

Élünk, hogy úgy szóljunk, a nélkül, hogy észrevennők, mélyen tudja ezt: a mint valamit lát, önkénytelen annak követésére ösztönöz, hogy lehetőleg megki-

mélyen minden fáradságtól, mely a siralmak e völgyében ránk sulyosodik.

Inkább kész lemondani az ember másokkal szemben oly feltékenyen örvött függetlenségéről, önállóságáról és követi önként, megalázkodva a más véleményét, csak-hogy fáradnia ne kelljen. Ilyen mély az antipathia, melyet minden fáradsággal szemben érez.

Lelkünk e sajságára már a régiek figyelmeztettek, habár okait nem igyekeztek megjelölni körülményesen.

Rövidke figyelem az élet hétköznapi tarkaságai közt fölfedezheti bárki előtt is, mily nem sejtett, óriási szerepet játszik minden ember életében az utánzás.

Három hónapon át szünetlen figyelemmel kísértem három egyetemi polgárt, kik naponként együtt töltöttek legalább két órát. Eleintén nagyon is kirívó volt a három között a többrendű ellentét. Lássanként és észrevétlenül, csupán az egymással való társalgás eredményeképp, tűnőden kezdett közöttük minden feltűnőbb különbség és igen-igen sok dologban teljes egyenlőséget észleltem rajtuk. Mindenik engedett valamit és kapott cserébe egy vagy más tulajdont a többitől.

Máskor egy kedves ismerősöm képzelt beteggé lett egy másik képzelt beteg társaságában. Vas szervezete mellett is rövid időn mintegy tízennyolc halálos betegséget sorolt föl, mint bekövetkezendő halálának okait.

Itt észleltem különösen azt, hogy egyes ember hatása csak akkor lehet jelentősebb az ember lelkiületére, ha másokkal nem igen érintkezik. Bizonyos elszigeteltség szükséges ahoz, hogy a lélek egy más lélek mintájára alakuljon. A hol száz különböző hatás váltakozik egymással, ott egy egy kép alig maradhat meg a maga teljes világosságában. Innen a gyermek, ha másért nem, már azért is hasonlít tulajdonságaiban szüleihez, mert zsonge évei-

nek legnagyobb részét az ő társaságukban töltötte. Ő teljességgel nem gondolkodik, nem akar atyjánál vagy anyjánál helyesebben cselekedni; teszi, a mit lát hatra-vakra és szokásait változatlanul szokásaivá proklamálja. Ezért annak, a ki egyéniségét lehetőleg függetlenül megakarja őrizni, mentől több emberrel kell érintkeznie, nehogy korlátoltan egyesek jármába kerüljön. Ezért hasznos a világban élni. Mikor az ember száz ellenkező hatás, nézet, tett között találja magát egyszerre, akkor választania kell, nem indulhat kényelmesen a járt nyomán, mert ilyen több van, s legalább e választás gondolkozással jár, mi az önállóság egyik záloga. Hiába: „Csöndes magányban fejlődik a talentum, világ zajában állandó karakter.”

E valóság figyelembevételével az ember könnyebben orvosolhatná jelleme hiányait vagy éppen ferdeségeit. Például a tulságosan szelíd, lágy embernek lehetőleg a szilaj, nyers emberek társaságát kellene keresni és sok fáradság nélkül javulhatna. Szilaj, fékezetlen emberekkel ellenben a szelidebb természetekhez kellene csatlakozni, mert ez a javulás legtermészetesebb és legkönnyebb módja.

Természetesen, e közben olvasmányainkat sem szabad figyelmen kívül hagynunk. Egy könyv gondolataival épp úgy vagyunk, mint az előttünk kifejezett eszmékkel. Ingyen kapjuk és épp azért hajlandók vagyunk, mert készen és fáradság nélkül jut birtokunkba, eszmélkedéseit azonnal magunkévá tenni.

Lehetetlen könyvet olvasnunk úgy, hogy e könyv lelkiületünkre hatással ne legyen. Csak a napokban hallottam valakitől, hogy a Smith „Önsegély”-ének olvasása egész életére a küzdelmek emberévé tette. Így hathat az ember mások által magára. Mások eszméit, véralkatát és jellemét így foróíthatjuk saját lényünk átalakítására.

dem a nagy termé-
ztek. Csak olyanok
k egy napig tartott
tkeztek egymással,
átzik, hogy érintési
ni bontást idézett
b erupciót idéztek
kust — mert fákiya
knek egyesülését és
gés és morgás hal-
nban nem érezték
atták hogy kell a
formán kitüntettek
ristokratiait.
futásnak indult el-
gy újra elmondom

Kérdéséhez.

92. január 25.

edi polgárijog visz-
kéremem, miszerint
etadni méltoztassék.
enyedi polgárság a
etve megváltási ösz-
követeli a maga ré-
a szabad sör és pá-
edekkel lemondott s
kta át s így jelenleg
rthat s hiszem a
dom mit mondjak
ról, a ki azon pol-
zetétől megfosztani
12,000 frt. évi jö-
lgárság az 1860 as
a város érdekei
is.

tebb is említém a
jog megváltási ösz-
mondott, nem igé-
nérséjog megváltási
t az enyedi polgár-
nérséjog megváltási
t az enyedi polgár-
nérséjog megváltási
t az enyedi polgár-
nérséjog megváltási

ban töltötte. Ő tel-
tyjánál vagy any-
nit lát hatra-vakra
proklamálja. Ezért
etlenül megakarja
eznie, nehogy kör-
ért hasznos a vi-
kező hatás, nézet,
or választania kell,
mon, mert ilyen
közással jár, mi az
ez magányban fej-
arakter.“

mber könnyebben
ppen ferdeségeit.
rnek lehetőleg a
e keresni és sok
zetlen embereknek
llene csatlakozni,
és legkönnyebb,
ainkat sem szabad
gondolataival épp
t eszmékkel. In-
gyunk, mert ké-
ba, eszmékedéseit

gy e könyv
a napokban hal-
ly-“ének olvasása
te. Így hathat az
éit, véralakát és
átalakítására.

Mily igazságtalanság lenne most, a polgárságtól a pogári jogokat visszaváltani azért, hogy azokat igaz és jogos követeléseiktől megfosztani lehessen. De én ezen visszaváltást jogilag sem látom kivihetőnek, a mennyiben ezen kiváltságok fejedelmi adományok és a polgárságnak okmányilag biztosítva vannak s úgy hiszem az erdőség és a réthasználata a polgárság kiváltságos tulajdonát képezik s őket ettől megfosztani nem lehet, ha csak arról önként le nem mondanak. De jogában sem áll a tanácsnak szabályrendeletileg kimondani, hogy jövőre sem pénzért, sem ingyen polgárijogokat senkinek nem ad, hanem az élő polgárok elhalta után az erdőséget és réteket a maga részére confiskálja.

Most már tegyük fel, hogy a városi tanács egy ily agyafurtt észjárásnak felülne (a mit nem hiszek) és megalkotja az igen tisztelt állampolgár ur észjárása szerinti szabályrendeletet, mit ért el vele? semmit. Mert tudnia kell az igen tisztelt állampolgár urnak, hogy a most alkotott és talán az 1891. évben életbe léptetendő szabályrendeletnek 1890—91. évre visszaható ereje nincs, pedig a kártalanítási összeg jogcíme már a fenti évekbe beállott s így a polgárság mint jogot továbbra is követelheti a követelni valót.

Tudnia kellene az igen tisztelt állampolgár urnak azt is, hogy a községi közmunka alól a polgári cím nem ment fel a mennyiben az 1891. I. t. cz. 49. §. mindenkit községi közmunkára kötelez. S hogy a városi tanács ugyanezen törvény 50. §-ának megfelelő szabályrendeletet nem alkotott, nem az ő hiájából történt, különben a mi telik nem mulik.

Sándor Gyula,
n.-enyedi polgár.

A t. cikkirónak fennebbi soraira meg kell jegyezzük, hogy a városi tanács már nyilatkozott is ez ügyben, kijelentvén, hogy távol áll minden megváltási tervzettől, mely egyszerűen csak egyik t. polgártársunk ideája volt, ki azonban tervét éppen nem fektette az erőszak jogtalan alapjára, hanem önkéntes beleegyezésre. De különben is tudja mindenki, hogy ilyen ügyben nem lehet csak úgy szabályrendelettel intézkedni a polgárok egyetemtét illető jogok felett s ezt a jogot tisztelni tudja a tanács is, a városi képviselet is, mi nyíltan ki lett mondva a múlt évi februárban tartott gyűléseken is.

Szerk.

Levelezés.

M.-Szent-Benedek 1892. jan. 25.

Utóhangok egy vidéki táncvigalomról.

„A nap lement — eljött a csend“ írja hazánk koszosrus lantosa: Petőfi, a ki ha farsang kezdetén írta volna e sort, bizonyára így írta volna meg: „A nap lement s a mulatság Istene elfoglalta díszes trónusát.“ Így történt ez M.-Szent-Benedeken is, hol az olvasó egy-let saját pénzétára javára műsorral egybekötött kosaras táncvigalmat rendezett f. hó 23-án.

A nagy hideget csak növelte az orkászertű szél, mely piszkos és szuros ködöt hőmpolygetett maga előtt s mely a lehangoltság borujával takarta be a rendezőbizottság tagjait.

Aztán a nap lement, a hideg szél belezugott a sötét éjszakába. Benn a teremben pedig kezdett derülni a rendezőbizottság arca, mikor a csengős szánkákban a vidék legszebb lányai és a szonyai érkeztek meg a hidegtől pirult arcokkal és táncra kész lábacskákkal.

Ezután megkezdődött a műsor; Gvidó Béla ur felolvasást tartott, Bedő Irma k. a. szépen szavalt, Bedő Béla ur monológot adott elő, Kiss Béla és Finna Aladár duettet énekeltek, Ifj. Bartalus, Sámuel, Szentkovits Endre urak és Fábíán Károlyné urasszony előadták Cox és Box című egy felvonásos vígjátékot a mely igen jól sikerült s különösen Szentkovits Endre ur érdemel kitüntetést, kinek komikus megjelenésekor és játéka alatt is többször zajos nevetésben tört ki az érdeklődő közönség.

Ezekután pedig mulattunk kivilágos viradig olyan kitűnő animóval, hogy azt bárki is megirigyelhette volna tőlünk.

Igazán, ez a kis fesztelen falusi mulatság teljes recompensatiót szerzett a Szent-Benedekieknek azokkal szemben, kik tekintve ezen kis község olyan félre való fekvését, valamint a közlekedési utak rosszását — előre is ítéleteket mondtak a mulatság sikerére nézve.

De megcáfolta őket a sokhelyről összegyűlt közönség is, a mennyiben szép számmal voltak képviselve mulatságunkon.

Továbbá nem mulaszthatom el, hogy pár sorban meg ne emlékezném méltóságos Zeyk Endre birtokos. m. kir. postamester, községi előjáró és egyházigondnok urról, ki a felsorolt sokféle hivatala és az ezekből kifolyó sokoldalú

elfoglaltsága dacára is, nem sajnálva semmi áldozatot, a legnagyobb készséggel mozdította elő mulatságunk érdekeit.

Megpróbálom emlékezetből összeírni a jelenvolt szép leányok és asszonyok névsorát s éppen ezért, mivel a memoria egyetlen forrásom, ne rójja fel hibául, ha valaki kimaradna a névsorból.

Ott voltak a lányok között: Fekete Ilona, Szöcs Ottika, László Kornélia, Bedő Irma, Kulesár Rózsika, Harmath Ilona és még sokan.

Az asszonyok között pedig ott láttuk: Zeyk Ferencz-nét, Géczy Bélánét, Henter Ferencz-nét, Bartalus Sámuel-nét, Gálffy Miklósnét, Inceze Ferencz-nét, Gvidó Bélánét, Bedő Sámuel-nét, Konez Géjánét, Fábíán Károlynét stb. a mulatság másnap reggel 7 órakor ért véget.

Kiss Béla.

Vegyes hírek.

— **Lelkész választás.** A szászvárosi második lelkeszi állomásra e hó 4-én dr. Bartók György n.-enyedi lelkeszt választották meg a hívek. Dr. Bartók György távozásával a ref. egyház jeles hitszónokát, a theologiai seminarium szeretett tanárát, az elemi leányiskola erélyes igazgatóját veszítene s így midőn megválasztását öröndetesnek tartjuk, nem zárkozhatunk el azon lehangoló érzéstől, hogy a széles kört, melyet tevékenysége felőlt legalább egyelőre igen nehéz lenne hozzá méltóan betölteni.

— **Hymen.** Gidófalvy Pál balázsfalvi kir. telekkönyvvezető eljegyezte január 31-én Henter Irén kisasszonyt, Henter Gábor nyugalmazott kir. törvényszéki elnök leányát.

— **A gyulafehérvári kir. törvényszéknek gyásza van,** mivel e hó 4-én váratlanul elhalt egyik derék bírója Csécs Lajos 53 éves korában, özevgyet s hat kiskoru gyermeket hagyott hátra. Rohamos szívzselhűdés okozta halálát.

— **Halálozások** Emmanuel Győző szigorló jogász a maga és távollevő nővére Emmanuel Ida és férje Ebergényi Elemér bányamérnök és fiok Endre, valamint az összes rokonok nevében fájdalomtól lesújtva jelenti, hogy a gondos, jó nagynéne rokon öz. Kovács Sámuelné szül. Elekes Lidia életének 89-ik, özevgyése 16-ik évében f. hó 23-án este 7 órakor Bárza telepen végelegyengülés következtében elhunyt. Földi részei f. hó 30-án az ev. ref. vallás szertartása szerint a kristyori ev. ref. temetőben nyugalomra tetettet. f. Emléke legyen örökké áldva, nyugalma zavartalan! Nagyenyeden, 1892. febr. 6. — Bakesi Lujza férjezett Czell Antalné, mint a megboldogult nevelt leánya maga, férje Czell Antal, gyermekeik Antal, Lujza és Anna; a megboldogult testvérei Benkő Zsigmond, Pál stb.; sógora Osváth Pál, valamint a közelebbi és távolabbi rokonok nevében fájó szívvel tudatják a jó nevelt aya, szerető testvér, rokonnak Benkő Márton ügyvédnek folyó 1892. február hó 2-án, reggel 8 órakor. életének 82-ik évében, végelegyengülés következtében történt elhunytát. A megboldogultban egy övéit, hazáját hiven szerető, lelkiismeretes, munkás férfi tért egy hesszu és hasznos földi élet után az örök nyugalom karjai közé. Kihült porai f. hó 4-én, d. u. 3 órakor a halottas háznál tartandó gyászima után a reformátusok sarkertjébe örök nyugalomra helyeztetek. Béke lengjen porai felett! Nagyenyeden, 1892. február 6. — Sándor Lajos szücsmaster még java férfikorában tüdőlob következtében meghalt. Nyugodjon békével!

— **A csillagos égbolt nyugoti fele Penteeken** este szokatlan szép látványt nyújtott, melyben sokan sokáig gyönyörködtek. Két villanyfényben ragyogó első rendű csillag bizalmas közelségben mintha siető utjok lenne, hamar a nyugoti látó határ alá vonult, kijátszva a bámész halandók feszélyező kandságát. A mint később kipuhatalunk sikerült a galans Jupiter volt zive választottjával a bájtiál Vénussal. A szép tüneményt a beavatatlank hajlandók voltak villanyfénnyel világított lég gömböknek tekinteni. — Szombaton bizonyára még bizalmasabb volt az égi találka, de erről már nem referálhatunk lapunk korai zárta — leginkább azonban diszerét természetünk miatt.

— **A püspöki vizsgálat alatt álló n.-enyedi ref. hitközség** képviselő testülete folyó február hó 14 én d. e. 11 órakor. az újvárosbáza tanács termében, gyűlést fog tartani. Ezen képviselői közgyűlés egyik kiváló tárgya: a hívek által kifizetendő egyházi rovatal meg állítása az 1892-ik évre. Az egyházi előjáróság.

— **Mulatságok.** Az Emke balázsfalvi köre f. hó. 13-án zártkörű mulatságot rendez. — A nagyenyedi szegénytanulókat segélyező kör f. hó. 13-án gyermekbált rendez. A mulatság igen kedélyesnek és látogatottnak ígérkezik. — A n.-enyedi iparos ifjuság önk. és b.-segélyező egylete f. hó 21-én zártkörű táncmulatságot rendez.

— **Meghívás.** A helybeli ip. ifj. önk. és segélyező egylet folyó évi február hó 7-én délután 3 órakor az újvárosbáza termében évi rendes közgyűlést tart, melyre az

egylet tagjai és az egylet iránt érdeklődéssel viseltető közönség ezuton hivatik meg. Tisztelettel a választmány.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A folyó évi I-ső évnegyedi adó február hó 15-én esedékessé válván; felhivatik a Nagyenyed város adózó közönsége, hogy jól felfogott érdekeikből kifolyólag az esedékessé vált adóikat Nagyenyed város adóhivatalánál befizetni elmulasszák.

— **Válasszuk meg jól a magbeszerzési forrást!** Jól-lehet hogy még hó és jég környékez bennünket, de azért a melegágyak körül már sürgőldnünk kell és elvetjük a korai togyasztásra való konyhakerti termények magrát, mely terményeket hosszu rideg tél utólján mindenki szivesen látja asztalán. Annál boszantóbb aztán, ha holmi kétes forrásokból hozatott magvak révén a melegágy eredményeitől elesik a kertészkedő közönség és a korai főzalek helyett, gyom, kóró, gaz, lapu vagy a legjobb ily esetben holmi silány kótytermény van a melegágyban. Előfordul ez pedig most gyakrabban mint azelőtt; mert egyes régi szolid magárus cégek sikereitől indittatva gomba módra bukkannak fel a talmi magárusok, kik ugyan ép oly gyorsan tűnnek el a felszínről mint a hogy felburjánóznak, de még mindig elég ideig tart üzérkedésük hogy a tőlök kerülő legtöbb esetben haszontalan mag révén a melegágyak körül fáradozó kertészt és közönséget megfosszák munkájuknak eredményétől, valamint még végtetesebb következmények hárulhatnak a mezei gazdákra, kiknek megszükségletök beszerzése ugyancsak még fontosabb momentum mint a melegágyak és ily elemeknek lépre mennek, mert ezeknek hirdetései egét, földet, olesóságot és tudja az ég még miféle csalótket igérvén tévedésbe ejthetik a gazdát, ki aztán a maga kárán okul, hogy ily elemeket, melyeknek multjuk e téren nincs és semmiféle garantiát nem nyujthatnak, a mag beszerzése alkalmával kerülnie kellett volna. Legyünk résen az ilyenekkel szemben! Válasszuk meg beszerzési forrásunkat!

Irodalom.

A folyó február hó végén egy 16 ivre terjedő kötetet bocsátok közre „Bölcselkedések“ cím alatt, a melynek tartalma a következő:

Az egyenlőség. — Az arisztokráciáról. — A földi boldogság demokráciája. — A nagyravagyásról. — A szeretetreméltóság. — A változatosságról. — Az utazás. A tanulás művészetéről. — A szórakozásról. — Munkamegosztás a színművészetben. — A tulajdonságok örökése. — A papi pályáról. — A vallás az iskolában — A zsidók. — A párbajról. — A londoni vásár (az „Ember tragédiájá“-ban). — A nőrl. — A színész. — A nők imádása. — A szerelemről. — Áldatlan rajongás. — A féltékenység. — A kiábrándulásról. — Caesar és a nők. — Göthe és a nők. — Antonius és Cleopara Shakespere tragédiájában. — Romeo és Julia. — Hamlet. — Shakespere és Hamlet. — Ophélia.

Könyvem előfizetési ára 2 frt, diszkótésben 3 frt. A kötet már sajtó alatt van és február hó végén okvetlen megjelenik. — Kolozsvár. 1892. február hó.

Dr. Esterházy Sándor.

Csarnok.

A pátrik.

Írta: Szabó Ferencz.

(Folytatás.)

IV.

Kimondhatatlan rosszul esett ez a hidegség. Hiszen nem kívántam, hogy a megismerés után nyakamba boruljon s végig öntsön a könyveivel, a mi bizony derogált volna egy katonának; de azt mégis csak megtehetette volna, hogy szívélyesen kezet szoritva, megkérdesse, hogy s mint vagyok? niféle szél volt az, mely ilyen messze tájra fujt el? s aztán viszonzás fejében elmondja, hogy ő bizony ugy érzi magát, rokon, barátnéklül, mint a hideg zóna alá került déli növény stb. Még azt is szivesen vettem volna, ha a Csupor Mihály uram lányairól is tett volna említést. legalább annyit, hogy szép kezekre formálódott ugyan az „Erdepfelpírén“, de azért ugy kívánkozik vissza a megszokott viszonyok közé, hogy naponta kétszeres adagot kell elfogyasztania, csakhogy ellensúlyozza a vágy, a bánat leverő hatását. De a bizony nem tette; a helyett rágyujtott s megkérdve, hol van a legelőbbkellő vendéglő, lépteit a kijelölt hely felé irányozá.

Még nem adtam fel a reménytel, hogy a hadfit más melegebb hangulatra birjon; ez okon — feledve a szent Pál megfordított tempóját — követtem a vendéglőbe.

Leültünk a legközelebbi márványasztal mellé. az elősiető pincérnek intettem, hogy hozzon egy liter bort a lehető legfinomabból s két poharat. Meg akartam mu-

tatni: hogy itt is lehet kitűnő italt kapni, nemcsak az Órhegy alatt, csak hogy protektió kell hozzá.

A hadnagy ur idegesen mozgott a székén.

— Hé — hogy hívják csak? Kellner! kiállt az intést jól megértett ember után, ki magyarul annyit ért, mint én bontentotul, és megsem is állt volna a kellner megszólítás nélkül. — Hé, hozzon számomra három decit.

A pincér zavarodottan állt meg a szoba közepén.

— Csak németül beszél — jegyeztem meg, igazolásul az ipse tétozásának.

— Az baj, mert én németül annyit sem tudok, mint egy kos.

— Tótul sem?

— Abból még kevesebbet, s ha nem tudnám, hogy a feleségem még nálam is kevesebbet beszél: vizsgálatlanul érezném magam.

— Nem tesz semmit; majd megabiktolom én — válaszoltam, s a pincérhez fordulva, fennszóval rendeltem meg a liter bort s a két poharat.

A pincér nem sokára vissza tért s elölkbe állítva a hatalmas üveget, melyben csak amugy gyöngyözött a jó „móri“.

A hadnagy ur idegesen szinte durván kérdé:

— S az én három decim?

— Itt van az is — válaszoltam mosolygva. — Megbocsát, hadnagy ur, ha a mai nap én leszek a házi gazda. S azzal tölteni akartam.

(Vége köv.)

Szerkesztőségi izenetek.

V. Nagyenyed. Ön panaszosan utalva városunknak a közlelbi választás által alaposan felbolygatott társadalmi és politikai helyzetére, oly egyének felülkerekedésétől tart, kiknek nem éppen biztató multja kevés bizalmat költhet a jövőért aggodokban és pedig azon okból, mivel Ön szerint a közönség bízalom megrendülése olyan elemeket választott szét, a kik eddig együtt tartva, az áskálódásoknak többnyire sikeresen ellent tudtak állani. Ön a panacéat abban látja, ha pd. a városi tanács s különösen a polgármester a közigazgatás erőlyesebb és jobb vezetését, nem pedig a napról-napra való taszigalását eszközölné; ha a professor urak megérdemelt nyugalomba helyeznék volt képviselő-jelöltjüket, helyét egy szakképzett, jó gazlával töltenék be s maguk is az eddiginél több ügyszeretettel néznének tanítványaik szellemi fejlesztése s egyszersmind nevelése után, ahelyett, hogy személyeskedő s konspiráló indulatjukat hol egymással szemben, hol a közéletben mutogatják; ha a polgári iskola valahára egy erőlyes és buzgó igazgatót és teljesen hivatásuknak élő, alaposan képzett tanítókat nyerne; ha a vármegyei tisztviselők nem foglalnának helyet a városi képviselőben, hogy annál függetlenebbül gyakorolnák az ellenőrzést a városi közügyekben, melyek miatt különben is legőbbször csak kellemetlenséget nyertek jutalmul stb. stb. Hát mi mind aláírjuk, amiket Ön felhozott s magunk is még megtölthetjük egy serreggel, de ne tessék feledni, hogy ezek a jeleségek nem pusztan csak Enyeden tapasztalhatók, meg van ez éppen most hazánkban fájdalom mindenütt; lerántják a tekintélyt, a köztiszteletet, gyanuval mérgezik a bizalmat és szemtelen gnyú tárgyává teszik a becsületes, önzetlen fáradozást. Így aztán nem lehet esodálni a politikai szöszegeket, a gyávaaságot, mely az első fenyegető szóra oda van; a me-részséget, melyel néhány nagyszájú terrorizálni képes, s a nagyké-püeséget, melyel többen árulgatják politikai és másféle álbölcsességü-ket, hiszen vegye elő politikai lapjainkat, vezéreikéiből is halom-számra ollozhatja ki ezeket. Mindenesetre nagy baj, hogy Enyed sem kerülte el ezen áramlatot, de hát először le kell csillapodni a láznak, azután el kell mullnia a lázzal járó gyengeségnek s csak

hosszabb idő mulva lehet komolyan utána nézni, hogy városnál, iskolánál, vármegyénél stb. mit és hogyan kell reperálgatni. Hogy egynehány okvetlenül kapáldozó igazga embernek nincs köztünk helye s mindég csak bajt fog csinálni, elismerjük, de lát a szám-üzetés joga, mely különben is kétélü fegyver volna, bennünket nem illetvén, elég ha szépen kikerüljük őket.

Januárius N.-Enyed. Honnan gondolja ön hogy az illető 17,000 frtot költött a választásra? A mért nyiltan mondta, hogy kész ezeket áldozni megválasztásáért? Mi nem hiszük, hogy a kerület Kaposvár vagy Sz.-Endre legyen. Abban azonban igaz van, hogy jobb lett volna ha a szegény iskoláknak és egyházaknak jutott volna a koresmárosok által bezsebelt sok pénz.

C. N.-Enyed. Zeyk Dániel, amint már többször is k'zöltük, pártönkivüli programmal lépett fel. A hirlapok tévesen sorolják a szabadelvü-párt kötelekébe.

Anonymous. Ön azt kérdi, hogy illik-e intelligens ember-nek a képviselőválasztás alkalmával pityókosan, feltett kalappal je-lenni meg a szavazó bizottság előtt? Felelet: jó izlésü ember ezt soha sem teszi, de hát ez a rendhivü előadás megesik néha legjobb családok nevelten sarjaival is.

Többször. Ha az „Ellenzéknek“ tetszik a szavazók neveit közölni, az az ő dolga, de mi elmondva általánoságban nézetünket, nem tartjuk a mi kis körünkben illendőnek azokat felsorolni, kik szavukat kötötték le s nem tartották meg. Ezt a passiót mi nem szoktuk üzni.

Igazi szabadelvünek. Arról valóban nem adhatunk felvilá-gosítást, hogy hova lett az a híres szabadelvü zászló? csak az bi-zyonos, hogy január 27-31 közti időben eltűnt. Jó lesz talán rész-letes ismertető jeleivel köröztetni a kis hirdetésekben is. Egy szó 2 kr. bélyegdíj 30 kr.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÜRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK.

Mennyasszonyi selyem ruhákra való selymeket fekete, fehér és crème színekben, simát és damaszt méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtában) szállít egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér-és vámmentesen HENNEBERG G. (os kir. udvariszállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájca intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (9)

4773-891. tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróaság mint tkönyvi hatóság által nagylyki Bartha Lajosnak Grémada Anna szül. Stoika m. káptalani lakos elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 17 frt 10 kr tőke után a fizetés napjáig járó 6% kamatai 36 frt 16 kr perbeli és 3 frt 76 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt 50 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedő Grémada Anna szül. Stoika (özy. Grémada Jakobné)-nak a m. káptalani 3 sz. tjkben A + 1-16. rsz. a. ingatlanokból 16/32-ed vagyis fele rész jutalekára 546 frt 50 kr megállapított kikillatási árban elrendelte.

232-891. sz. Végreh.

Arverési hirdetmény.

Alólirt kir. bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi: miszerint a nagyszabeni kir. törvényszéknek 1891 évi 786 számú végrehajtást elrendelő és a maros-ujvári kir. járásbíróaságnak 1891. évi 206 számú kiküldő végzése folytán az Albina n.-szabeni hiteltintézet mint végrehajtató részére nagylyki Burnácz Antal végrehajtást szenvedő el-en 1385 frt tőke s járulékaí iránt kielégítés képpen 1891 évi Már-cius hó 11-ik napján bíróság lefoglalt és 931 frtra becsült ingósá-gokra a maros-ujvári kir. járásbíróaság 1891 évi 1582 számú végzé-sével a további kielégítési végrehajtást elrendelte. Ennek folytán a marosujvári kir. járásbíróaság 1891 évi 1582 számú kiküldő végzése folytán az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében Dr. Russu Oc-táv ügyvéd végrehajtató képviselő írásbeli jelentkezésre a fenti kö-vetelésből hátralék 1263 frt 47 kr. tőke, ennek 1890 évi október hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 3 frt 10 kr óvasi, 1/2% váltódíj s az eddig 56 frt 05 krtban megállapított költségek iránt 39-891 bir. végreh. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján végrehajtató, foglal-tatók s felülfoglalatók javára is, a mennyiben ezek is arverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett t. cz. 103. §-ára. az arverésnek Nagylyk közszében végrehajtást szenvedő lakású leendő megártá-sára határnapul 1892 évi február hó 10-ik napján d. e. 10 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt 5 kalangya széna, 40 drb. Juh, 14 drb. bárány, 1 fenyőfából készült esür kukorica kassal, 12 kas Máh, 3 drb. bivaly tehén, 1 drb. loszekér, 100 lit. véka ten geri és 2000 drb. égetett téglából álló ingóságok legőbbször ígérőnek az idézett t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett, kész-pénzért, szükség esetén a becsáron alól is el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvez. 111. és 112. §-ai értelmében az arverés kezdetéig alólirt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni. avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kelt Maros-Ujvárt 1892. évi Január hó 20-ik napján.

DENGÁN JÁNOS, kir. bir. végrehajtó.

Az árverés 1892. évi febr. 26-ik napján d. e. 10 órakor M.-Káptalan község házánál fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 3 e-gyenlő részletben 30, 60 és 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagy-enyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és m.-káptalan község előljárásiágánál te-kinthetők meg.

A kir. járásbíróaság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1891. nov. 18.

VINCENTI, kir. aljbíró.

Szám 5000-91

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróaság, mint telekkönyvi hatóság által Alsófehérmegyei árjai pénztárának tompaházi Boba Áron és tár-sai elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 300 frt tőke, ennek 1888. évi július hó 1-6 napjától járó 8%

kamatai 18 frt 50 kr perbeli, 8 frt 60 kr végrehajtási már megál-lapított, valamint jelenlegi 8 frt 60 kr. — és a még felmerülendő költségeknek kielégítése, végett végrehajtást szenvedő Boba Áron, Boba Ilána férj. Bakur Augusztiáné és Boba Mária özy. Csumbrudeán Sallamiénak a tompaházi 26 sz. tjkben A + 1-6 8-11 és 13-34 rend. sz. a. ingatlanokból őket illető 1/2%-od rész jutalekra 1433 frt 34 kr. megállapított kikillatási árban elrendeltetik.

Az árverés 1892-ik évi február hó 26-ik napján d. e. 9 órakor Tompaháza községe házána fog megtartatni.

Arverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át készpénzben, vagy óvadék ké-pes értékpapírban letenni.

Vevő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben 30, 60, 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverés Boba Mária özy. Csumbrudeán Sallamiéné ellen, ennek 1/2%-od rész jutalekára 7 frt 25 kr. és 3 frt 25 kr. végrehajtási költségek erejéig is meg fog tartatni.

Az arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Tompaháza község előljárásiágánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíróaság, mint tkönyvi hatóság.

Nagyenyed, 1891. nov. hó 8.

VINCENTI, kir. aljbíró.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

6-52

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új ével immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatosága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tetteik népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „EGYETÉRTÉS“ olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérzékenyebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Bármely pártköz tartozék is a képviselő beszéde az „Egyetértés“-ben a legterjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egy-szere két homlokegyenest ellenkező irodalmi cél szolgál, mert naponkint megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb íróktól, dí-vat tudósítást Párisból stb., ugy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés“-nek e rovatával a versenyt kiállhatna.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés“-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, kom-olyság és jólérsültség tekintetében utólrétegelnek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés“-nek, hogy az események ösmertése körül soha semminemű tekintetektől sem hagsza magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötte áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításának is mindenkor a pártintézeteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerete meg a közelsimérest, mely abban nyil-vánul, hogy az „Egyetértés“ olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés“ gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvü lapra, mert az „Egyetértés“, kereskedelmi s tozsdéi tudósításának bő-ségével a többi lapok már fel sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés“-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van s e miatt az „Egyetértés“ ma már nélkülözhetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvü vezér lapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés“ a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eszményekről legnagyobb terjedelemben közöltt bő tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés“ 3 speciális rovatát említtük meg, melyek országos hírré tettek szert. ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Me-zőgazdaság, melyek mindgyike egy-egy szaklapot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS“-re,

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyet-értés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés“ felelős szerkesztője és kiadó-tulajdonosa:

CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala:

Dalszinház-utca l. szám.

(Az operaházzal szemben.)